

Om baggrunden for lovforslaget udtalte *landbrugsministeren* ved fremsættelsen i folketinget bl. a. følgende:

„Den gældende rapsordning såvel som den foregående 2-årige ordning har efter min opfattelse virket som tilsigtet. . . *Udviklingen på verdensmarkedet* har i øvrigt i de 2 sidste år været så *gunstig*, at også den del af frøet, som ikke kunne afsættes til margarineindustrien, har kunnet sælges til omtrent tilsvarende priser, i hvert fald i de vigtigste eksportmåneder. Dette fremgår af den kendsgerning, at de i oktober måned hvert år konstaterede laveste eksportpriser har ligget så *gunstigt*, at der ikke er blevet tale om udligningsafgift i henhold til lovens § 4, stk. 2.

De *gunstige* priser for rapsfrø hænger naturligvis nøje sammen med prisudviklingen for råvarer til margarinefremstilling i almindelighed. Der har i de sidste 2 år været mærkbare stigninger i disse råvarepriser, navnlig for vegetabiliske olier, og det har medført ikke ubetydelige *prisstigninger for margarinen* i de sidste 2 år. Ifølge oplysninger fra monopoltilsynet ved udgangen af 1964 var prisen på margarine her i landet steget 74 øre pr. kg i forhold til april 1963.

Der har fra landbrugets side været fremsat ønske om en forhøjet aftagningspligt for margarineindustrien, hvorefter aftagningspligten skulle udvides fra de gældende 10 pct. af fedtstofforbruget til 30 pct. Disse ønsker har mødt stærk modstand fra margarineindustrien, og denne modstand skyldes ikke så meget den med en sådan udvidelse følgende omkostningsforøgelse, for hvilken industrien jo får dækning igennem salgspriserne, men industrien har navnlig peget på det betænkelige ved at udvide aftagningspligten for dansk rapsfrø under hensyn til rent tekniske forhold. Det hævdes fra industriens side, at dansk rapsfrø kun i begrænset omfang fremkommer i de for industrien nødvendige kvaliteter. Dette skal efter det oplyste dels skyldes en for ringe dyrkning af sorter med et lavt indhold af visse syrer og et højt olieindhold. Der gøres en indsats på det forskningsmæssige område både her i landet og i udlandet for at finde frem til sådanne sorter og ligeledes for at finde frem til den bedste behandlingsmåde for frøet efter høst. Fra industriens side er der også peget på det ønskelige i at nå frem til helt andre kvalitetsbetalingsregler for at sikre fremstilling af en rapsolie, der kan bruges i fabrikationen.

Alle disse problemer lader sig imidlertid ikke løse på nuværende tidspunkt, og en imødekommelse af industriens ønsker vil antagelig kræve en indsats både på det forskningsmæssige og på det dyrkningsmæssige område, hvorom de interesserede parter, frøavlere, frøhandlere og olieindustrien, bør søge sammen.

I hvilket omfang det i fremtiden måtte være muligt at nå frem til en produktionsmæssig anvendelse af dansk rapsfrø i margarineindustrien, kan der vel vanskeligt siges noget om på nuværende tidspunkt. Den danske margarineindustri råstofforbrug består i øvrigt høj grad af sildeolie og raffineret svinefedt, tilsammen ca. 47 pct. i